

I.

З глибини кімнат рвучко, нервово гомонів джаз.

Дощ падав скупю, але вперто і вдолині матово ясніли асфальти вулиць під гумами авт.

На балконі було одначе так темно, що Наталя не зорієнтувалася, коли саме міцні чоловічі рамена обняли її за стан і придавили до грудей. Відчула лиш на обличчі гарячий віддих помішаного з папіросковим димом алкоголю і ще через секунду кусливий, твердий поцілунок, що роздавлював їй губки.

Здригнулась вся.

Захотіла визволитись від важкого тягару на грудях, захотіла крикнути, відштовхнутися напасника...

І саме в цій хвилині у східній стороні неба дико блимнуло сине світло, загорілась нечувана, соняшна ясність і високо у гранатний всесвіт вистрілила жовта, гостра луна, довгою ножакою врзуючись у зоряні простори.

Щось сколихнуло атмосферою, здавалось, що на секунду якась велитенська рука здержала доплив воздуха до грудей. На це місце миттю дістався панічний страх, що примусив дівчину забути за несподіваний напад і пригорнутись до напасника, у наглому переляку.

Довкруги стихло, як перед бурею...

Завмерла джазова музика.

Яркий, жовтий ніж виростав вище і вище, його лезо стало ясніти, біліти і дахи високих будівель відбили несамовито ясне світло, що в ньому на мить погасли найяркіші прожектори.

У долині, глибоко у проваллях широких вулиць завмер рух і гамір великої метрополії. Немов би все на мить застигло від несподіванки. Тільки самоходів сигнали вперто скрикували на переляканих прохожих, хвилюючи й так неспокійні нерви.

Віддих повернувся. Із збільшеною силою вдерлось оживче повітря до завмерлих грудей, а ці втягнули його із здвоєною енергією розкоші свobodного віддихання. Висока будівля стояла вся у білому світлі. Вікна відбивали всіми шибками дивне, небесне явище, що вже помалу-помалу починало червоніти у своїй підставі, розподілюючись разом з тим на цілий ряд мен-

ших рамен, які щораз виразніше відскакували на боки від незвичайного, вогненного центру.

Це все тривало коротку мить.

Дощ немовби згорів у просторах. Втих, зник.

Наталя проковтнула свій власний віддих у моменті, коли десь поблизу знявся наглий шум і трісли перші шибки. Одним рухом втягнув її Ватутін до середини кімнати, зударяючись у дверях з кількома особами, що спішили на балкон. Одночасно з голосним дзенькотом вилетіли всі шибки, а кімнату натовпив несамопитий гук, що зрушив цілою, кольосальною будівлею. Подув стихійного вітру вдарив із тріскотом об відкриті крила дверей і одним помахом розбив їх у куски. Наталя захиталась, її товариш десь загубився, вона відчула раптово втрату ґрунту під ногами і в останньому моменті зачепилась обома раменами за якийсь предмет, вважаючи собі за щастя, що її свідомість реєструє ще пережиті факти. Гук сотень громів гудів у вухах і вона про ніщо не думала в цій хвилині, інстинктивно тільки шукаючи якогонебудь захисту. В уяві блискавкою виріс образ великого будинку, що міг валитись вже разом із нею, хоч вона цього ще не відчувала. Шкло, немилосердно бите у дрібні куски, дзенькотіло довкруги, хтось кричав у куті і хтось стогнав таки побіч, на долівці. А гук, що нагадував глибокий, могутній гук грому, глушив свідомість, зривав віддих, здержував товчок крові і витискав сльози з очей. Наталя почула себе у цій хвилині найвищою переляку зовсім слабкою і безбронною, а її інстинкт найшов лиш стільки ініціативи, щоб під фізичним просто напором цього пекольного гуку вказати їй якийсь кут і там, з дрижанням чекати дальших наслідків.

Світ ще горів. Небо ще палало.

Крізь побиті вікна вдирався сильний подув, насичений чимось чужим, незвичайним для людини і прогоняв свобідно кімнатами готелю. За ним віялись порвані занавіси і розлітались рештки віконних рам та дверей. На зовні починало раптово темніти. Десь пронизливо ревіла сирена...

Темінь густіла швидко і очам могло здаватись, що світло зникає з життя. З провалів глибоких вулиць тепер добігав різнотонний рев самоходових сигналів та дзвони пожежних команд. Рев цей наростає, плакає і лементує десь серед нещастя.

Гук поволі проковтнув себе, несамопите світло погасло і над цілим східним кварталом Москви запанувала понура, чорна як смола темінь. Тільки стрімкі стіни вулиць облизувались нерів-

номірно довгими і нервовими язиками прожекторного світла. Подекуди бігали ще люди, десь кричав хтось вдарений розігнаною машиною, що спішила на місце катастрофи...

Наталя піднялась і вистало їй кілька хвилин, щоб зрозуміти, що їй нічого не сталось і що вона вийшла непоранена із нечуваного землетрусу. Не знала, що саме сталось. Навіть не думала тепер над тим. У всьому тілі відчувала ослаблення, але раділа якоюсь первісною радістю, що може стояти на власних силах. Її нерви ще дрижали міцно... Спершу цей нахабний Ватутін і безпосередньо після того вибух...

Придержуючись руками стін, роздавлюючи образи, що з них поспадали, прямувала до дверей. Перейшла дві кімнати, що в них ще так недавно гомоніла музика, минула ресторан, що в ньому ще перед хвилиною лунали сміхи і йшла весела забава, у роздягальні нервово відшукала під скиненою вішалкою свій плащик і подалась на коридор. Не звернула навіть уваги на те, що хтось присвітив їй ліхтаркою, допомагаючи мовчки віднайти плащ. Її думки рвались геть звідсіля. Ноги боліли і заломлювались підчас ходу, та Наталя навіть не шукала підойми. Прямо східцями пішла вдолину. Три поверхи нижче зустріла кількох санітетів якоїсь військової частини. Вони бігли з носилками на гору і вона показала їм туди рукою шлях. Минули і зникли...

Хтось інший гукав до неї настирливим запитом:

— Є поранені?!

Знов хтось освітив обличчя ліхтаркою. Помітив кров на чолі.

— На долині перев'язочний пункт, товаришко!

Наталя зійшла дальше вниз, відпочиваючи по дорозі. Перемінала врешті проклятих вісім поверхів і опинилась у просторому готелевому голю. Зразу заболіло у вухах від крику та стогонів потовчених у паніці людей. Наталя не сподівалась, що є аж так багато жертв дивної катастрофи. Аж тепер усвідомила собі, що за нею осталась пустка і тишина на горі... Накликування санітетів дразнили її і хвилювали, постать якогось лікаря, що вже на простому столі провадив хірургічні операції нагадала їй диявола з казки. Гостра воня крові і йодоформу відбирала їй рештки панування над собою і Наталя інтуїційно відшукала вихідні двері. Хтось хотів її задержати, хтось інший питати, та вона не дозволила собі на задержку. Пробилась серед розкинутих в неладі тіл і предметів і віддихнула з полегшею, коли запах йоду вивітрів із її ніздрів. На вулиці погасли ліхтарні і тільки відблеск прожекторів роз'яснював де-

що темряву. Наталя розглянулася в обі сторони і поспішила у напрямі свого дому. Сирени і дзвони пожежних авт ревіли по всіх кварталах, важкими автомашинами гнались військові відділи, узброєні від стіп до голови, накриті сталевими шоломами, хильцем снувались поодинокі громадяни. Кожний побоювався скорих арештувань поблизу місця катастрофи.

Наталя мала це теж на увазі і з полегшею пройшла тих кілька вулиць, добуваючи із себе максимум зусилля, щоб не впасти серед дороги. До краю змучена добрила до великого, чиншового дому. На диво, тут не було ніяких знищень. Шибки були цілі, люди тільки дещо перелякані, а більше цікаві. На неї гляділи теж цікаво, але ніхто її не задержував. Підоймою виїхала Наталя на свій поверх і дрижучою рукою відчинила замок власних дверей. Шукаючи ключа помітила щойно, що її плащик мокрий від дощу і що там імовірно покрапує знов. Замкнула старанно за собою двері і з почуттям повного нервового та фізичного вичерпання важко спочила на своєму ліжку.

Довкруги було тихо і спокійно, Наталя знала про це, хоч у її вухах з тимбільшим рефлексом гомоніли тепер відголоси несамовитої експльозії чи землетрусу, чи чого там нарешті. Ніколи в житті не чула ще такого грому, не то грому, а гігантичного гуркотіння десь у високих небесних просторах. Фізичний прямо страх не дозволяв їй забути за свої найсвіжіші ще переживання. Що це могло бути? Вибух муніційного складу? А зрештою, завтра ранком газети принесуть вістку... або й не принесуть. Невідомо. Наталя хотіла думати про це спокійно, аналізувати і не могла. Змучення опановувало її скоро і не найшла навіть сил у собі, щоб зняти суконку. Так і заснула неспокійно...

Підірвав її дзвінок телефону. Аж здивувалась, що апарат тут діє, тоді, коли там така руїна... Проте ліниво витягнула руку, щоб прийняти, як звичайно від якоїсь товаришки неважну сплетню, або щось у тому роді, коли тимчасом зовсім чужий голос залунав короткими, повними енергії звуками.

— Товаришка Киенкова?...

Наталя на хвилину здержалась із відповіддю. Хто б міг це бути? Може міліція до неї у зв'язку з вибухом. Вона ж була на місці, певно поранені склали про неї зізнання...

— Чи товаришка Киенкова?!... — повторив цей самий голос нетерпляче.

— Так... а хто це?...

Наталя з запертим віддихом ждала на відповідь. По хвилині усвідомила собі, що там повішено тимчасом трубку і що вриваний звук дає їй знати про вилучення розмови. Її брови піднялись помалу вгору. Як це так? Хто — і чому?

Схвилювання збільшилось. Всякі здогади стали зроджуватись в її умі, відбираючи їй скромні рештки спокою. Мимоволі обертала трубкою в руці і в задумі поклала її нарешті на апарат. Несподівана, незрозуміла розмова з чужим, незнаним голосом розбудила її нерви до решти і сон проминув. Змучення осталося у неї, але думки тепер не давали спокою. Виростали перед нею цілі гори проблем. Чому вона так скоро втекла із місця вибуху, чому вона не взяла участі у рятуванні ранених? Чому вона не дозволила себе навіть переслухати втікаючи з того місця? Виглядало, що вона має щось на сумлінні...

А Наталя в дійсності мала якесь недобре прочуття у зв'язку з цією катастрофою і тільки оце прочуття подиктувало їй негайну втечу без огляду на наслідки. Серед своїх стін почувала себе багато краще і тут віднайшла хоч дещо із того спокою, що він їй був так конечно потрібний.

Може нахабність Ватутіна і відразу до нього також спричинилась до її рішення?... Син генерала, капітан авіації і капітан до спеціальних доручень при Московському Воєнному Окрузі, Сергій Єфремович Ватутін не дав їй спокою і сьогодні насмілився без дозволу взяти її в рамена... після такого короткого знайомства, для Наталі зрештою дуже немилого. Про його особу думала Наталя без пасії і злости, але з холодним та крайнім невдовіллям. Не могла стерпіти його нахабного залицання, відчуваючи весь час у всіх його зусиллях тільки гін за її гарним та молодим тілом. Вичувала це так сильно, що не могла сьогодні здержатись, щоб йому цього не сказати. А він скористав із своєї фізичної переваги... До того в півтверезому стані.

Втекла. Втекла від нього, хоч може він там і ранений?... Ах, нехай. Тільки, що з цього може бути? Чим вона пояснить свою втечу перед владою? Аджеж їй не вдасться заховати цього ніби дрібного, всетаки однак підозрілого факту.

Наталя мала деякі причини, щоб тепер так думати. Вона помітила вже давніше, що її автобіографією надто сильно зацікавлений відділ кадрів та спецвідділ технічної академії. Цього вона не боялась, як повноправна членка молоді генації, але сьогодні її думка працювала інтенсивно над всіма

можливостями, що впливали із такого сполучення фактів.

І цей неясний телефон. Від кого це? Хіба таки міліція...

Раптом здригнулась. Хтось стукав до дверей.

Піднялась на лікті і тоді відчула у всьому тілі змучення. Проте наслухувала, а серце забилося сильніше.

Стукіт повторився нервово, міцно. Наталя встала, надягла на ноги капці і пішла до дверей. Ще на мить здержалась. Ще неспокій хвилював нею. Та в слідуючій хвилині мусіла рішитись. Перекрутила ключ.

Перед нею виросла висока, темно одягнена постать з гладко виголеним, блідим обличчям. Дощ яснів великими краплями на кляпах гумового плаща. Наталя не могла собі пригадати, щоб колинебудь бачила це обличчя передтим.

Це додало їй дещо певности. Цивільний, то й що таке.

— Ви бажаєте?

— Товаришка Наталена Киенко?

Гість мав м'який, теплий тенор і Наталя здивувалась, що помімо цього звук голосу нагадав їй телефонічну розмову. М'якими тонами і короткою, рішучою мовою. Трохи дивно дзвенів той голос з рівно викроених уст та шляхотних рисів обличчя.

— Я... — призналась.

— Дозвольте вступити.

— У справі?...

— У вашій справі, товаришко.

Наталя надумалась коротку мить. Не пустити? Пустити?

Відступила крок назад, висказуючи коротке запрошення. Гість подякував їй легким кивком голови і зайшов у кімнату, знімаючи капелюха. Не сідав і не розглядався Наталя примкнула двері вспіваючи одним поглядом приглянутись його високій постаті, що крім загадки мала у собі щось нез'ясовано артистичного, мистецького.

Вже стояла перед ним і очима вимагала пояснень.

А він спершу помалу оглянув кімнату, при чому виглядало, що він радше надумується, що сказати і тільки тому використовує цей час. Потім переніс зір на дівочу постать перед собою і хоч вдивився у неї виразно і уважно, Наталя не відчула під тим зором нічого лихого, ані неприємного. Його очі були сірі, але у них ховалось тепло і воно осмілювало Наталю до нього. Вона